

10 råd til lærere som planlegger undervisnings- og læringsopplegg som skal gjennomføres hjemme som følge av smitteverntiltak

Av: Ellen Nettet Mælan, Kjersti Håland, Lillian Gran, SePU, Høgskolen i Innlandet

I likhet med mange andre jobber vi i disse dager hjemmefra for å holde «hjulene i gang» samtidig som vi har ansvar for barn som skal følge opp skolearbeidet hjemmefra. Skolene måtte torsdag i forrige uke planlegge raskt for en helt annen oppfølging av elevene enn mange av lærerne er vant til. Mange lærere har nå på noen få dager blitt sparket ut i en hverdag de ikke i sine villeste fantasier kunne drømt om. I enkelte klasserom har elevene allerede fått tidvise drypp av digital læring kontrollert av lærernes tanker om hva slags programmer og apper som skal være tilgjengelig for elevene. Disse erfaringene vil være nyttige i ukene fremover. Andre elever har all sin digitale erfaring knyttet til spill og sosiale medier de benytter på fritiden. Når elevene skal arbeide med skoleoppgaver hjemmefra, blir foreldrene sittende igjen med ansvaret for å balansere elevenes innovative, kreative og motiverte driv etter å bruke digitale verktøy, samtidig som de må regulere hvordan dette kan benyttes for å fremme læring knyttet til skolefagene. I tillegg til dette er det også mange lærere som kjenner på lite erfaringer og lav digital kompetanse.

Vi vil minne om at det er viktig å ta hensyn til to forhold når skolene nå skal planlegge opplegg som skal følges opp hjemmefra. For det første har ikke alle barn de samme forutsetningene for å jobbe selvstendig med skoleopplegg hjemme. Barn som har behov for ekstra støtte og oppfølging på skolen, vil fortsatt ha behov for dette selv om arbeidet skal gjennomføres hjemmefra. Ikke alle elever opplever skolefaglig mestring og er gode til å arbeide selvstendig med skolefagene, og i den situasjonen vi har kan forskjellene mellom elevene øke. For det andre har ikke alle foreldre de samme forutsetningene til å følge opp barnas skolearbeid. Foreldre som jobber i helse- og omsorgssektoren og har andre kritiske samfunnsfunksjoner, må prioritere arbeidet mer enn noensinne. Det er også en stor andel foreldre som nå er forventet å jobbe hjemmefra og samtidig være administrator av hjemmeskolen for en eller flere barn. Mer tid sammen bidrar ikke nødvendigvis til at familielivet blir enklere for familier som allerede har en utfordrende hverdag.

Vi jobber med å formidle kunnskap om faktorer og prosesser som forskning har vist har betydning for elevers læring og trivsel. På bakgrunn av dette har vi utviklet 10 råd til lærere som planlegger undervisning som skal gjennomføres hjemme:

1. Ta hensyn til elevens lærelyst, interesse og involvering i egen læring. Elevinvolvering fremmer læring, og ved å tenke i nye baner kan du bygge på elevers interesse og kompetanse på ulike

områder, slik som ulike spill eller å lage filmer på Tik Tok, for å involvere elevene aktivt i læringsarbeidet.

2. Relasjon til læreren har betydning for barn og unges trivsel og læring. Selv om lærere og elever ikke kan møtes, er det avgjørende for elevenes læring at relasjonen opprettholdes. Tenk derfor på hvordan dere kan opprettholde kontakten enten ved å møte elevene i digitale rom eller sende ut en videofilm til elevenes eller de foresattes telefoner. Send gjerne små personlige hilsninger og spør hvordan elevene har det.
3. Elever trenger tilbakemeldinger på egen læring, og når man ikke kan møtes er det viktig å finne andre måter å gi undervisningsvurdering på. Vurder derfor hvordan elever kan dokumentere læring gjennom for eksempel digitale fortellinger, refleksjonsnotat eller videofilmer som lærere kan vurdere og gi fremovermeldinger på.
4. Ha tettere kontakt med elever og foreldre som dere er bekymret for. Vær særlig oppmerksom på elever som opplever utestengelse eller som i perioder har strevd med å møte på skolen. Jevnlig kontakt med elever og foreldre vil gjøre det enklere å komme tilbake til skolen igjen når smitteverntiltakene opphører.
5. Hjelp til struktur, planlegging og evaluering av arbeidet er viktig for alle, og helt nødvendig støtte for enkelte elever og deres familier. Lag derfor faste rammer for når, hva og hvordan skolearbeidet skal gjennomføres for å spare foreldre og barn for daglige kamper.
6. Unngå at barn blir sosialt isolert. Oppfordre elevene til å ha kontakt med hverandre digitalt og involver gjerne foreldrene i dette. Husk at opplevelse av isolasjon og ensomhet kan forsterkes i disse dager. Legg derfor vekt på samarbeidsaktiviteter via f.eks. Skype eller telefon, der alle elevene er involvert.
7. Bruk omvendt undervisning med videofilmer og læringsfortellinger som publiseres til elevene i forkant. Etter at elevene har sett på video av læreren, kan dere sette sammen grupper som enten snakker sammen eller løser ulike oppgaver basert på det de har hørt (Kostaris, 2017).
8. Samskriving bør oppfordres via læringsplattformer som Google docs, Teams eller andre digitale verktøy som gjør det mulig å skape ulike dokumenter eller skriftlige produkter i samarbeid. I kommuner som satser på iPad, er det vist at samarbeidslæringen øker (Berrum, 2017), og med god tilrettelegging kan samarbeidslæring fremmes også når elevene jobber hjemmefra.
9. Digital dannelse vil være et tema lærere og foresatte i samarbeid kan sette fokus på der de allerede nå oppdager at de faglige feedene inne i ulike programmer utnyttes av elevene til chat, smileys og småkommentarer istedenfor faglige spørsmål for eksempel (Gran, 2018).
10. En inkluderende skole krever at lærerne har hver enkelt elev med i sin planlegging for hjemmeundervisning. Det er avgjørende at oppgavene tilpasses slik at alle kan oppleve grader

av mestring. Forventning om mestring hos elevene skaper motivasjon for læring og for skolearbeid. Dette er like viktig nå hvor dette arbeidet skal gjøres hjemme.

Referanser

Abrams, S. S. (2009). "A gaming frame of mind: Digital contexts and academic implications." *Educational Media International* 46(4): 335-347.

Berrum, E., et al. (2017). *Evaluering av digital skolehverdag* Oslo, Rambøl.

Gran, L. (2018). "Digital dannelse: en overordnet interkulturell kompetanse: en systematisk litteraturgjennomgang av dannelse i kunnskapssamfunnet." *Norsk pedagogisk tidsskrift* 3(102): 214-246.

Kostaris, C., mfl. (2017) Investigating the Potential of the Flipped Classroom Model in K-12 ICT Teaching and Learning: An Action Research Study. *Educational Technology & Society* 20, 261-273

Krumsvik, R. J., mfl. (2018) Everyday Digital Schooling – implementing tablets in Norwegian primary school :Examining outcome measures in the first cohort. 152-176